

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20 — v Ljubljani: Poljanska cesta 7.

Pesemna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.30; četrtletno K 4.30; polletno K 8.—; celoletno K 18.—; za izo-
zemištvu celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirani
pisna se ne sprejemajo. Oglasi: 8
vinarje 1 mm. visokosti šestostope-
ne vrste. — Za odgovor je priložiti
znamko.

Regnikoli.

Primorski slovanski politiki vse premo-
le povdarjajo eno izmed naših najvitalnej-
ših vprašanj in to je vprašanje regnikolov.
Višji obziri so vedno merodajni, kadarkoli
se ima postaviti nad interese primorskega
Slovanstva protislovansko trozvezo. In tako
se zgodi, da morajo čakati nerešena mno-
ga vprašanja, ki se bodo morala rešiti po-
zneje, ker jih bo naravni razvoj tekom naj-
krajšega časa vpostavil. Na mislih imamo
primorsko, zlasti pa tržaško-goriško ljudsko
šolstvo, trgovsko obrtni naraščaj v deželi in
kar je najvažnejše, sporazum med Slovani
in Italijani, ki bo prišel, kolikor pozneje, to-
liko neugodnejši za Lahe.

Ena izmed glavnih ovir pri rešitvi tega
naravno začetnega in že izvajajočega se
problema so pa regnikoli (priseljenci iz Ita-
lije) ki dajejo vsemu Primorju nekako na-
videžno italijansko lice.

Sedaj v času turško-italijanske vojne se
nahaja n. pr. v Trstu samem nad 70 000
teh pritepencev, ki mesto da bi šli v Tripo-
lis, odjedajo domačinom skromen kruh. Mno-
go teh namreč podpirajo sami kamoristi,
kar se dokaj imenitno strinja z navduše-
njem, ki ga kažejo ravnosti za to vojno.
Nečemo igrati vloge policajev ali zdi se
nam, da bi Italijani v slučaju, da vodi Av-
strija kako vojno, izgnali vse naše podani-
ke, v kar bi bili radi trozveze tudi opravi-
čeni. Toda kaj vidimo pri nas. Narobe. In
zakaj! Zato, ker se s tem pomorskim Slo-
vencem silno škoduje in ne, ker bi zrohnela
vsa Italija, če bi se to samo storiti namera-
valo. K sreči je letos v tržaški luki mnogo
dela in tudi ladjedelnice so dobro založene
z delom; toda če bi bilo t. zv. slabo leto,
bi šutila to krizo vsa siromašna domovina
skromnih primorskih Slovanov.

Sedaj ko se v delegacijah pretresavajo
razne važne državne zadeve, bi bilo po na-
šem mnenju neobhodno potrebno, da se
naša zanikrna vlada opozori na to »tudi
pereče« vprašanje.

Veliki patrijotje okoli »Eselesa« pa bi
storili zajedno bogudopadajoče domovinsko
junaštvo, če bi s svojim uplivom sprožili to
zadevo.

Sploh pa postaja vprašanje regnikolov
splošno avstroslovansko vprašanje, kajti ko-
likor prej se znebimo te sicer človeške, ven-
darle nadože, toliko prej premagamo ono
že docela izcerpano laziitalijanstvo Trsta in
Primorja sploh, kar je vsaj po našem mne-
nju za Slovansko, nele na jugu monarhi-
je, nego splošno velike važnosti. Ako namreč
pred onim vojnim plesom, ki si ga zami-
šljata sosedni Avstrija in Italija pustimo te
kraje, ne bo imela Italija nikoli toliko zah-
tev, kot pa v nasprotnem slučaju.

Sicer pa mi, kot ljudje privoščimo tem
siromašnim regnikolom vso srečo, kolikor je
more dati ta svet, toda tam v njihovi slav-
nopevani domovini, ne pa na izpiti in iz-
sesani zemlji. Zato pozivljamo kot neodvisno
politično glasilo, da se temu vprašanju po-
sveti ona marnja, ki mu gre z narodnega,
političnega, gospodarskega in socialnega
stališča. Vidimo namreč, da se glasuje za vsak
državni proračun, da za nevažnejša vpra-
šanja troši golide solza, a za praktično so-
cijalno vprašanje se ne zmeni nihče. ne kle-
rikalec, ne mladočeh, niti naš dični »Narodni
klub«, ki bi moral pravzaprav v prvi vrsti
skrbeti za to. In do tega mora priti. Narod,
ljudstvo, ki zaradi tega trpi v vseh ozirih
naj pomisli, da dokler bodo regnikoli oni
umetni jeziček v vseh primorskih mestih, ni
mogoče rešiti nobenega najmanjšega vpra-

šanja v prilog domačemu slovanskemu ljud-
stvu. Šolstvo bo vedno dotlej v rokah kamo-
ristov, dokler se ti sklicujejo na italijanstvo
teh province, naša obrt in trgovina ne bosta
mogla uspevati, dokler bo v deželi največji
konsument regnikol, ki je v svojih zahtevah
skromnejši od osla, a do miru med tema
dvema narodnostima ne bo prišlo, dokler bo
moral Slovan stradati zaradi regnikolov na
svoji lastni zemlji, gospodje poslanci! Tudi
z najostrejšimi sredstvi morate skušati rešiti
to nujno zadevo, pa če bi se radi tega stre-
sli trhli stebri nemoralne trozveze.

Kranjska dežela je glavo izgubila.

Na novega leta dan ob 8. uri zjutraj se
je prebudila Kranjska dežela in je v tistem
trenutku s strahom opazila, da nima glave.
Potipala se je dva —, trikrat, da bi se pre-
pričala — nobenega dvoma: glave ni več
tam, kjer bi morala biti. Sicer se ji je že
par dni zdelo, da nekaj ni v redu, tudi v
časopisih je brala vznemirljive vesti, toda
verjeti le ni hotela. Na novega leta zjutraj
pa je senzacija izbruhnila z vso silo na dan
in po vseh osterijah, po vseh kavarnah, pov-
sod se je razlegla ena sama vest: Kranjska
dežela nima glave...

Ko je Kranjska dežela opazila svoje
bridko izgubo, je bila žalostna in je pokli-
cala svoje svetovalce iz deželnega zbora. V
dolgih črnih suknhah so prišli in resni so
bili njihovi obrazi. Ta in oni si je celó bri-
sal solze. Kranjska dežela je v kratkih be-
sedah razločila gospodom celo stvar, ki so
jo vedeli že itak iz kavaren in osterij in je
nazadnje poprosila njih sveta.

Dolgo, mučno in turobno molčanje je
sledilo besedam Kranjske dežele, noben na-
svet ni prekinil grobne tišine. Nazadnje se
oglasil Zajc in pravi, da bi bilo pač najpa-
metneje predvsem iskati izgubljeno glavo.
Že so hoteli gospodje na delo, tu pa popri-
me za besedo gospod Ribnikar in pravi, po-
gladivši si črno brado in roke tako-le:

»Kakorkoli je vznemirljiva vest, ki smo
jo danes čuli, obupna pa vendar ni. Jaz bi
celo mislil, da se dalekosežnost tega na sebi
važnega dogodka celo pretirava. Ne strinjam
se s tovarišem dr. Zajcem, kajti zdi se mi
— morda se boste temu čudili — da je čis-
to vseeno, ali ima Kranjska dežela glavo
ali ne. Jaz na. pr. se počutim prav dobro,
dasi je tudi davno že nimam, in nikdar mi
ni prišlo na misel, da bi jo iskal. Tudi žal
mi ni nič za njo, saj ni bila dosti prida. —
Tudi mladini nimajo nobene glave, pa vkljub
temu, ali bolje ravno vsled tega, naredili —
Dan. Torej gospodje, nobenih skrbi in pu-
stite glavo, naj bo kjer hoče. Če pa mislite,
da mora že zaradi tradicij imeti Kranjska
dežela glavo, pa lahko vzamete zeljato. Je
po ceni, trpežna in tudi prazna ni.«

Tako je govoril gosp. Ribnikar. navzoči
pa so soglašali z njegovimi prepričevalnimi
besedami. Kajti izprevidili so, da se pri nas
napravi karijera — že celo politična — tudi
brez glave.

Bav — bav.

Radi tehničnih ovir smo morali zmanjšati
obliko lista, zato smo pa tudi znižali ceno.
Manjša oblika je pa tudi pripravnejša za pri-
loge, ki postanejo v kratkem redne.

DNEVNE VESTI.

Lepa »neodvisnost«. »Dan« pravi, da je
neodvisen političen dnevnik in hoče s tem
agitirati za sebe. Zato konstatiramo: da je
glavni urednik »Dneva« ljubljanski mestni
tržni nadzornik Adolf Ribnikar, za katerega
se ne more reči, da je neodvisen, ker je
član izvrševalnega odbora narodno-napredne
stranke, torej strankar, še bolj bo pa stran-
kar takrat — in na to ne bomo dolgo ča-
kali — ko razbije narodno-napredno stranko
in osnuje v družbi z Jakobom Dimnikom
novo stranko. »Dan« tudi izhaja samo zato,
da bi pripravil pot za ustanovitev nove
stranke in naprednjaki, ki bodo morda pod-
pirali »Dan«, ker bodo mislili, da bo on tak
kot »Jutro«, se bodo tega že bridko kesali.
»Dan« je Dimnik-Ribnikarjev organ in nima
nobene pravice imenovati se neodvisnega.
Edini neodvisni napredni dnevnik na Slo-
venskem je še vedno »Jutro«.

Kaj hočela Dimnik in Ribnikar? Ko bi
se Ribnikar ne obnašal tako nehonetno na-
sproti »Jutru«, ki ga je spravilo na površje,
ne bi iznašali razgovorov, ki so se svoje-
časno, lansko spomlad, vršili v našem ured-
ništvu. Tako smo pa prosti vseh ozirov in
lahko povemo, da je lansko spomlad izrekel
v našem uredništvu besede: »dolgo ne bomo
skupno vozili s starimi, se bomo ločili.« Ta-
krat je rekel naš glavni urednik nasproti
enemu od urednikov: »Ako misli storiti Rib-
nikar to s pomočjo »Jutra« se zelo moti.«
Pa takih reči imamo se dosti in še bomo
pisali o tem, ker smo prijatelji odkritosrčne
politike in smatramo, da je naša dolžnost
razkrinkovati zahrbtnost in hinavce, kakor
sta Jaka Dimnik in Ribnikar.

Kranjski Nemci polagajo račune. Stare
leto je minulo in Nemci gledajo nanj z za-
dovoljstvom nazaj. Nemški živeli se je v
zadnjem času na Kranjskem tako zelo opo-
mogel, kakor še nikdar poprej. Ljubljanski
kazinoti so položili v svojem organu »Gra-
zer Tagblattu« račun, ki nam jasno priča,
kaka nevarnost nam preti od strani Nemcev,
ako se bomo pobijali med seboj. Na vseh
poljih napredek, nikjer nazadovanje, vrh tega
so dosegli Nemci še nepričakovane vspehe, ka-
tere je rodil naš bratomorni boj. Slovensko
središče, bela Ljubljana, je dobila dvojezični
značaj, katerega se menda ne reši nikdar
več. Ni čuda, da zro naši smrtni sovražniki
z veseljem v bodočnost. Nemški šulverajn je
pretečeno leto ustanovil na Kranjskem tri
nove ljudske šole na Kočevskem ozemlju, in
sicer v popolnoma slovenskih krajih. Nemške
šole v Spodnji Šiški, v Tržiču in na Jeseni-
cah kažejo najboljše vspehe in nemška gimna-
zija v Ljubljani se razvija naravnost krasno.
In mi, kake račune naj položimo. Strankar-
ski boj je dosegel že vrhunec. Klerikalci so
se v svoji zagrizenosti že spozabili tako da-
leč, da raje podpirajo nemški živeli, kakor
pa rodnega naprednega brata. Smo pač še
zelo zaostali in zato ne vidimo nevarnosti,
ki nam preti. Klerikalizem nam preti, da
ugonobi v našem ljudstvu vsako veselje za
narodno delo in uniči še to, kar smo si pri-
borili z velikim trudom. Zato je sveta dol-
žnost vseh naprednjakov, da še podvoje svoje
delo v boju za narodno-napredno idejo in v
boju proti mednarodnemu rimskemu kleri-
kalizmu, ki hoče uničiti naš narod.

Obsojeni so »Daničarji« povsod, ker na
Slovenskem je še dosti morale in mihče, ki
pošteno misli, ne odobrava infamnega ko-
raka »Učit tiskarne« proti »Jutru« in zahrbt-
nega postopanja kričača Ribnikarja in pe-
šečice njegovih pristašev. Kaj bo še-le reklo
slovensko občinstvo, ko priobčimo vse posa-

meznosti te Dimnik-Ribnikarjeve zamote, katere cilj je bil uničenje edinega neodvisnega dnevnika na Slovenskem! In kaj poreče slovensko občinstvo, ko mu pojasnimo in dokažemo, da je „Učit. tiskarna“ nalašč ovirala razvoj „Jutra“, samo da bi bilo ono vedno odvisno od raznih Jakobov in Ivanov Dimnikov in od Dolfeta Ribnikarja! Občinstvo bo strmelo, ko bo slišalo, kako so si posamezni upravni svetniki „Učit. tiskarne“ napravili pri „Jutru“ lepe sinekure in se niso nič brigali ako ima pri tem tudi tiskarna kot taka škodo, da so le oni imeli svoj del. O, to bo še smrdelo, ko razkrinkamo popolnoma one denarne in politične špekulante, ki so ustavili tisk „Jutra“ samo zato, da bi mogli izdajati svoj „Dan“ in razbiti z njim narodno-napredno stranko.

Krščansko - socijalno blato. Nemška krščansko-socijalna stranka, ki je pri zadnjih državnozborskih volitvah doživela tako silen poraz, se vedno bolj bliža svojemu popolnemu poginu. Neprestano vstajajo razni nezadovoljni koritarji, ki hočejo rešiti svojo eksistenco na ta način, da objavlja razna silno smrdeča razkritja o razmerah v krščansko-socijalni stranki, ki je služila kot nekaj vzor za našo klerikalno stranko. Tako je prišel priobčevati sedaj svoje spomine v političnem delu „Sport Zeitunge“ tudi kr. soc. Silberer, eden izmed najodličnejših pristavev te „falirane“ ljudstvo izsesevalne stranke. Naravno, da to nič preveč ne ugaja sedanjim klerikalnim nemškim matadorjem. Radi tega je prišel k Silbererju intervenirat sam sedanjí voditelj krščansko - socijalne stranke princ Lichtenstein, ki ga je prosil za božjo voljo, naj preneha s svojimi razkritji. Princ Lichtenstein se je izjavil pri tej priliki tudi „silno laskavo“ o umrlem krščansko-socijalnem bogu dunajskem županu Luegerju. Povdarjal je Silbererju, da je žrtvoval za volitve že več kot milijon kron, toda žel je zato samo nehvaležnost, najbolj pa mu je bil nasproten Lueger, ki mu je škodoval kjer mu je le mogel. Tako poginja stranka, ki je svoje dni tako silno zlorabljala svojo moč. Enak pogin čaka tudi naše klerikalce, ki so že popolnoma korumpirani in hočejo v svoji pijanosti uničiti vse, kar ne klone tilnika pred njimi. In ta doba je že napočila.

Pekovski pomočniki proti nedeljski zatvortvi pekarn. V nedeljo dne 31. I. I. dopoldne je bil v dvorani Carducci VII. izredni občni zbor „Delavskega odbora tržaške pekovske zadruge“, na katerem je predsednik Vincenc Kermelj obširneje poročal o name-ravani nedeljski zatvortvi pekovskih prodajal v smislu zahtev pekovskih mojstrov. Občni zbor je enoglasno sklenil resolucijo, v kateri se pekovski pomočniki izrekajo proti zahtevam gospodarjev in jim groze s stavkom. Po skončanem zborovanju je okrog 150 pomočnikov v strjenih vrstah demonstriralo po ulici Stadion. Policija je demonstrante razgnala.

LISTEK.

Nostradamus.

Šesto poglavje.

Pot k Skrivnosti.

II.

Izpoved.

Močan vzdihljaj je napel Nostradamove prsi. Toda ni se ganil. Stal je nepremično, kakor da bi se bal, da prežene z vsakim najmanjšim gibom njo, ki jo je bil poklical... in ki je bila tu! Samo njegov žareči pogled, v katerem je gorel neznosen plamen, je ostal uprt v dauphina.

Franc je bil divje okrog sebe. Zvijal se je na svojem ležišču. Kosci brezvesnih besed so uhajali preko njegovih ustnic. Molče, v nepremični pozornosti, je čakal Nostradamus konca te strašne borbe. Franc je bropel:

„Ne! Njemu ne! Nočem! Ne povem mu ničesar!“

Ta strašni boj med Francem in nevidnim bitjem, ki mu je velevalo govoriti, se

Napredna zmaga. Dne 28. t. m. vršile so se za davčna okraja Kamnik—Brdo volitve za II. in III. razred v cenilno komisijo za osebno dohodnino. Napredno politično in gospodarsko društvo „Zora“ za kamniški okraj je postavilo kandidatom v II. razredu za člana g. dr. Krauta Alojzija, odvetnika v Kamniku, za namestnika g. Ravniharja Franca, lesotrčca v Domžalah, v III. razredu pa za člana g. Zarnika Josipa, vinskega trgovca v Krstini, za namostnika g. Koschierja Ivana, trgovca v Kamniku. Naši kandidati so prodrli v obeh razredih z lepo večino in sicer so dobili naprednjaki v II. razredu 30, Domžalski Nemci po 6 glasov, klerikalci so glasovanje v tem razredu zamudili, morda bi bili dobili od 15—20 glasov. V III. razredu je dobila napredna lista 163, klerikalna 118 in nemška 24 glasov. Tu se pač jasno vidi na katere strani so pravi davkoplačevalci.

Ogenj. Včeraj ob 6 zvečer se je neki družini v ulici Lavatoio št. 5 v 4 nadstropju nad kavarno „Comercio“ v sobi vnelo nekaj perila. Ogenj sta prišla gasit 2 vozova ognjegašcev.

Samomor. 18-letni čevljar Anton Zorn, stanujoči v zgornji Čarholi št. 308, si je včeraj okoli 1 ure pop. iztretil kroglo iz revolverja v usta. Bil je takoj mrtev. Vzrok, ki so nesrečnega mladeniča dovedli do tega usodepolnega koraka niso znani. — Na lice mesta je bil sicer pozvan zdravnik se zdravniške postaje, ki pa ni mogel storiti drugega, nego kontatovati smrt.

Našim cenjenim naročnikom in dopisnikom javljamo, da pošiljajo naročnino lahko naravnost na glavno upravo „Jutra“ v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20), ali pa na upravništvo v Ljubljani. Dopisi naj se pošiljajo naravnost glavnemu uredništvu v Trstu (Via S. Francesco d' Assisi 20.), lahko se pa pošljejo tudi našemu uredništvu v Ljubljani, kamor naj se obrača posebno ljubljansko občinstvo. V Ljubljani se nahaja uredništvo in upravništvo „Jutra“ na Poljanski cesti št. 7., I. nadstropje in ne več v „Učiteljski tiskarni“.

Slovenski planinski koledar 1912 je pravkar izšel v Celju. Poleg kolendarija, ki je zaradi tega posebno praktičen, ker ima pri vsakem dnevu naznačen vzhod in zahod sonca in meseca, obsega koledar sledeče zanimive članke: Zdravljenje bolezni na gorah. (Dr. Demšar). — Vremenska napoved. — Znamenje v sili. — Seznamek reči, ki so hribolazcu potrebne ali koristne. — Slovensko planinsko društvo. — Seznam planinskih koč in zavetišč. — Seznam slovenskih hotelov in gostilnic. — Polog tega še mnogo drobnosti. — Ta res praktični koledar planincem toplo priporočamo.

Slovenski združeni tedni blok-koledar in zapisnik! Dosedaj bili smo prisiljeni take koledarje kupovati in držati v naših uradih in hišah v tujih jezikih. Sedaj pa je izšel isti v slovenskem jeziku, ter priporočamo

je nadaljeval še nekaj minut. Nato se je zgrudil dauphin nazaj. Poteze njegovega obraza so se pomirile. Pokoj se je vrnil polagoma v njegovo dušo. In ko je naposled odprl oči, se je ozrl z začudenim pogledom okrog sebe. Ta pogled je šel naravnost k uri; kazala je polnoči. Nato se je uprl v Nostradamu, ki je stal še vedno molče in nepremično.

„Sanjalo se mi je nekaj strašnega“, je zamrmral dauphin. „Hvala Bogu, da so bile samo sanje!“

A zdaj je čas za pijačo, ki me ima rešiti, saj ste rekli... o polnoči? ...

Nostradamus je zmajal z glavo in izpregovoril z rahlim glasom:

„Ali ne boste najprej ubogali povelja, ki vam ga je dala ona v snu?“

Franc je vztrepetal. Toda ni se začudil tem besedam. Zdelo se mu je, da je moral biti Nostradamus udeležen v njegovih sanjah, in da se tedanje nemara še nadaljujejo. Odgovoril je:

„Obljubil sem ji, da razodenem vse. Zato vam bočem povedati vse, vse... Ali bo prišla nazaj, če molčim?“

vsakemu dobremu Slovincu da odvrne tuje koledarje in si kupi tega. Dobiva se v Slovenski knjigarni Josipa Gorenjca v Trstu in v vseh slovenskih knjigarnah in papirnih trgovinah.

Župnika-agrarca nedeljsko oznanilo. V neki hribovski župniji na Notranjskem je skor pol stoletja fajmoštril fajmošter Šime, pravi strah vernim župljanom. Povest je šla o njem po deželi, da zna toco delati, coprati hudiča zklinjati i. t. d. V resnici pa je bil fajmošter Šime pravcati agrarec, ki je skrbneje gojil govedorejo, kakor pa dušebrižništvo. Zgodilo se je, da mu ju imela v hlevu krava storiti telička in pri nedeljskem mašnem oznanilu je Šime oznanil vernikom naslednje oznanilo.

— Predragi farani, poslušajte! Prihodnje nedeljo bo sveta maša ob šestih. Če je ne bo ob šestih, bo ob sedmih. Če ob osmih ne bo ob devetih. Če je nebo ob devetih, bo ob desetih. Če ob desetih ne, bo ob enajstih. Če ob enajstih ne, — je pa ne bo. To pa zato, predragi farani! V nedeljo stri moja krava in pričakujem telička. Mežnar Vam bo pa dal z „zgonom“ znamenje da je v fari prišlo eno telo več na svet. Amen.

Osebnosti. Trgovski minister je imenoval rač. revidenta g. Frana Kovačiča v Trstu za računskega svetnika ad personam. — Višji rudarski oskrbnik Fran Bočička v Idriji je imenovan rudarskim svetnikom.

Razne vesti.

* **Dobrota Amerike.** „Newyorki Herald“ priobčuje listo velikih dobrotnikov, ki so leta 1911 ustanovili v Ameriki velike štipendije. Leto je končalo z velikansko svoto tisoč milijonov kron. Največ je žrtvoval v dobrodelne namene znani milijonar Carnegie, namreč 170 milijonov kron, Rockefeller pa samo 15 milijonov mark.

* **Čez Veliko morje.** Za letošnje leto pripravljajo avijatiki mednarodni polet čez Veliko morje. Za izhodišče je določen otok Tenerifa.

* **Elektrika in rastlinstvo.** Zdi se da se vpliv ki ga ima elektrika, v kolikor se je dosedaj izkazal na finančnem, kakor tudi na moralno humanitarnem polju lahko prinese tudi na polje rastlinstva. Eksperimentanja, ki so pričele lansko spomlad v neki ameriški deželi (Arlington) dokazujejo, po končani letini, da električni tok, uporabljan na velikih in obsežnih planjavah, n. pr. na krizantenah, razvije iste v toliki meri, da v najkrajšem času dajejo svojemu gospodarju obilo dobička. Stvar se je izvajala na sledeči način.

Ko je bil teren, na katerem je bila kultura določena pripravljen, so podkopali v ono zemljo galmanprano žico. Po tej žici so regulirali elektriko, na ta način, da je tekla pod zemljo, ki je bila določena za kultivacije krizantem, a je potem še svetila nad

„Ni dvoma, da pride“, je dejal Nostradamus.

„Hočem vam torej razodeti zločin“, je povzel Franc z vročino naglobesednostje.

„Zločin!“ je vzkliknil Nostradamus.

„Torej ste zakrivali zločin? Nad kom?“

„Nad Marijo!“ je odgovoril Dauphin.

Nad Marijo! Te besede so padle v Nostradamovo dušo kakor tresk z neba. Zamajal se je. Megla se mu je storila pred očmi. Toda vzravnaval se je z obupnim naporom volje. Z mirnim glasom je dejal:

„Torej, povejte mi svoj zločin!“

„Zakaj ravno vam in ne komu drugemu?“ je zahropel Franc. „Duhovnika! Izpovednika hočem! Ne! O ranite! Čutim, da ste vi tisti, ki se mu moram izpovedati! Poslušajte torej! Bilo je strašno, bilo je strašnejše od vsega, kar si morete predstavljati... Ljubila sva jo obadva, moj brat Henrik in jaz.“

Nostradamus je kriknil s strašnim glasom:

„Ljubila sta jo?“

„Da!“ je zahropel Dauphin. „Na življenje in smrt.“

zemljo, ter je bila pravzaprav dvakrat uporabljena. Na ta način so potrebovali 4 HP električne moči na ozemlju 20 arov. Rezultat je bil nad vse pričakovanje zadovoljiv. Tudi razni mrčesi, ki so se v enem ozemlju, ki ni bilo elektrizirano silno razvijali, niso v tem ozemlju napravili nikake škode, tudi gobe in drugi parasiti niso povzročili rastlinam nikake škode, tako, da so se iste razvile v močne in visoke, nad vsako pričakovanje. Seveda, vse to su je prakticiralo v Ameriki in bog ne da, da bi se n. pr. v Avstriji odločil za kaj takega.

* **Njegušev vzklic zavržen.** Iz Dunaja poročajo, da je višje deželno sodišče zavrnilo Njegušev vzklic proti obsodbi, s katero je bil obsojen na 7 let težke ječe.

* **Rostand povozil otroka.** Znani francoski pesnik in pisatelj Rostand, avtor svetovnega dela „Chantecler“ je na potu iz Bayone povozil z avtomobilom nekega triletnega otroka. Otrok je bil na mestu mrtve. Proti Rostandu je uvedena preiskava.

* **Princesa — nuna.** Princesa Raluca Stourdza, svakinja bivšega rumunskega ministrskega predsednika Demetra Stourdza, je vstopila v samostan Ugapia kot nuna. Vzrok tega njenega nenadnega koraka je neznan.

* **Novi ljubavni roman abruškega vojvode.** Kakor se poroča iz Rima, je prišel pred kratkim abruški vojvoda popolnoma na tihem z avtomobilom v San Remo. Splošno se domneva, da se namerava poročiti s hčerko neke bogate Američanke. Od druge strani pa se zopet poroča, da je prišel le na obisk k neki ruski družini, s katero se je seznanil v Salfomaggiore.

* **Zabavišča za slepo deco na Angleškem.** Angleži prav močno sočustvujejo s slepo deco, tako da zavzema to sočustvovanje že preobširne meje. Vsa mogoča sredstva se iznajdejo, da se tem nesrečnejšem olajša položaj, ter da se jim kolikor mogoče nadomesti ono, kar jim je vsled sleposti vskračeno. Poslednje čase se je postavilo na dnevni red dokaj radikalno sredstvo, namreč — bicikelj. Lahko je razumeti, da je bicikelj, kot zabavno sredstvo za vsakega mladika, popolnoma nepoznan za vsakega teh nesrečnejšev. Sedaj so pa profesorji, ki se trudijo na tem humanem polju sestavili posebne bicikle, sposobne da vozi z njimi po dvanajst teh nesrečnejšev hkrati, in enega, ki vodi prvo kolo. Vsi ti bicikli so namreč spojeni ter ima vodja, ki pa ne sme biti slep edini možnost voditi vse ostale, ki tako samo gonijo, ter nekako uživajo pri vsem tem. Ta nova iznajdba je vzbudila med nesrečnimi slepimi mladeniči velikansko veselje, tako, da vselej, kadar slišijo govoriti o biciklju, skoro trepetajo same ginjenosti, da jim ni dana sreča kedaj voziti se in dirkati na pravih bicikljih na dve kolesi. Ti njihovi bicikli so namreč tudi na dveh kolesih, toda ne tako kot bicikli, nego kot navadni vozovi.

* **Tombola v korist podpornih zakladov N. D. O.** Dne 28. 12. 1912. ob pol 7 uri zbrana komisija je konstatirala, da je srečka št. 200 zadela činkvino z številkami: 19, 15, 25, 30, 31. Lastniku srečke g. Ivanu Levičarju stanujočemu v ulici Montfort 4. se je izplačal dobiček v znesku 150 K odbivši 20% finančne takse, torej v čistem iznosu 120 K. Na to so bile izžrebane sledeče številke: 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60. Do sedaj izžrebane številke so torej po vrsti sledeče: 31, 15, 19, 43, 21, 17, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60. Lastniki sreček, ki so zadele s temi številkami tombolo morajo to naznaniti pismeno predsedniku odseka trmbole g. dru. Franu Brnčiču, ulica Nuova 13/II. najdalje do četrtega dne 4. januarja 1912., ali pa ustmeno komisiji, ki se zbere v četrtek dne 4. januarja 1912. ob 7. uri in pol zvečer v prostorih N. D. O. ulica Sv. Františka Asiškega 2 II. Na pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdano navodilo, ne bo oziral.

Med kazenskimi paragrafi.

Nepredvidnost noseče ženske. Ano Jezerčin, hči Franca in Marije, rojena v Bazovici dne 10. septembra 1893. pristojno pod občino Trst, katoliške vere, samskega stanu, dninarico, pismeno, nekaznovana, je sedela včeraj predpoludne pred sodniki dež. sodišča ki je bila obtožena, da je dne 5. septembra 1911. ob okoli 2 uri predp. v Bazovic ko je čutila, da je v zadnjem času nosečnosti in da bode kmalu rodila, izstopila sama iz hiše in se priklonila pri nekem zidu, tako da je novorojenec, ki ga je povila, padel na trda tla in vsled pri tem na glavi pridobljenih oškodb malo časa po rojstvu umrl;

in stem izvršila dejanje odnosno opuščenje, od katerega je zamogla že po njegovih naravnih vsakateremu lahko znanih nasledstvih in po svojih posebnih razmerah sprevideti, da utegne kako nevarnost za življenje, zdravje ali telo ljudij napraviti, pri čemur je nastopila smrt omejenoga novorojenca;

torej pogreška predvidjenega pri § 335, k. z. in k. znjivega po drugem kazenskem postavku istega paragrafa.

Začetkom meseca septembra 1911. je obdolženka morala vedeti, da se nahaja v zadnjem času nosečnosti. Pred vsem so ji svojega časa izostala mesečna čiščenja in sicer za tem, ko je imela spolno občevanje z možem. Obseg njenega telesa je postal vedno večji, tako da se je po vasi Bazovica sploh govorilo, da je obtoženka v drugem stanu. Nekega dne se je podala k zdravniku dr. Erancu Tamburlini-ju, kateri jo je visitiral in izjavil, da je noseča.

Ni torej verovredna trditev obdolženke, češ da je vkljub gorinavedenemu še dvomila, ali je noseča ali ne.

Dne 5. septembra 1911. ob okoli 2 uri predp. ko so v hiši vsi spali, je obdolženka vstala iz postelje in šla na prosto.

Gredoč mimo postelje, kjer je spaval njen oče, je zadnjemu rekla, da mora na stranišče.

Mesto tega je šla k nekemu zidu zraven vodnjaka in se tam priklonila proti tlom. V tej legi je rodila dete moškega spola. Mej tem so sestra, mati in oče obdolženke opazili, da se ista mudi preveč časa izven hiše, so tudi vstali in šli do vodnjaka, kjer so našli obdolženko čepečo pod navedenim zidom in na istem naslonjeno z hrbtom. Zraven nje je ležal novorojenec, ki je bil pa vže mrtev. Imel je razun nekterih odrtin veliko rano na glavi. Zdravniška izvidenca sta ugotovila, da dete je prišlo na svet zrelo, sposobno za življenje, da je tudi malo časa živelo in da je umrlo vsled rane na glavi. Dalje se je ugotovilo, da tale rana ni pripisati obliki obdolženkine medenice.

Iz tega sledi, da je novorojeno dete padlo iz maternega telesa in pridobilo pri padcu vse goriomenjene telesne oškodbe.

Obdolženka trdi sicer, da je čutila, kakor da bi morala odpraviti le telesno potrebo.

Toda tudi ta izgovor ni verojeten in je bil iznajden od obdolženke gotovo le radi tega, da ostane konsekvantna z izjavo, da ni znala za svojo nosečnost.

Ne glede na to, da je vedela v katerem stanu se nahaja — in to je bilo vže zgoraj obrazloženo — iz fiziološkega akta samega ki se je razvil v njenem telesu, in iz simptomov, ki ga popred naznanjajo, je morala obdolženka brez dvoma znati, da se nahaja tik pred porodom. Vkljub temu je šla sama iz hiše, ni storila nobenega pripravljanja za to, da nasciturus nima škode na telesu, in se priklonila na zid, akoprem je mogla sprevideti, da dete mora pasti na tla in trpeti škodo na življenju.

Razpravi je predsedoval deželnosodni svetnik Stegu, a votantje so bili svet. Parisini in Pahor in sodnik dr. Polanc. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Zoein, a branil je obtoženko dr. Josip Mandić.

Obtoženka je — kakor že v preiskavi — trdila, da ni vedela, da je noseča. Rekla je celo, da je mislila, da trpi na srčni bolezni, na kar ji je predsednik odvrnil:

— Ah, radi srčne bolezni, bi vam vendar ne bi rasel trebuh.

Kakor priča je bil zaslišan najprej zdravnik dr. Fran Tamburlini, ki je bil obtoženko že dva meseca prej preiskal in, ko je konstatoval, da je noseča, jo je o tem obvestil. Obtoženka se je na to njegovo obvestilo zgražala, rekši, da ne more biti in da ni res. Za njim je bil zaslišan oče obtoženke Fran Jezerčin, ki je povedal, da je čul praviti, da je njegova hči nosna. Ko je vprašal, če je to res, mu je ona to energično zanikala. Ono noč, ko je hči rodila, je on čutil, ko je šla iz svoje preko njegove sobe. Pozneje, ko je ni bilo nazaj, so jo šli iskat in so jo našli na tleh pri vodnjaku, a pri njej so našli otroka.

Josipina Čufar, babica v Bazovici, je povedala, da je, opazivši, da je obtoženka noseča, poslala k njej druge ženske, naj jo s tem obvestijo, a obtoženka je na obvestilo odgovorila, da ni res, kar ona, babica, trdi. Štiri dni pred dogodkom je pa priča obvestila mater obtoženke.

Marija Jezerčin, mati obtoženke, ni zapazila, da bi bila hči noseča. Le ljudje so o tem govorili. Vsled teh govoric je ona vprašala hčer, če li te govorice odgovarjajo resnici, a hči ji je zatrdila, da so te govorice lažnjive. Vendar se je njej sami zdelo čudno vedenje hčere, in ve, da je hči zadnje dni vedela, da je noseča in da ji je lagala.

Priča Marija Jezerčin, sestra obtoženke, je povedala, da ona ni zapazila sama, da ji je sestra noseča, a da je to slišala od drugih. Bili so na to prečitani razni spisi, med katerimi tudi izjava bazovskega župnika, ki je pred preiskovalnim sodnikom povedal, da je on, ko je izvedel, da je Ana Jezerčin noseča, pozval to slednjo k sebi in jo vprašal če je to res. Ana Jezerčin je namreč pela na koru v cerkvi, a v slučaju, da bi bila res noseča, bi jo bil on izključil iz kora; ker mu je pa zagotovila, da to ni res, jo je pustil še dalje peti na koru.

Slednjič je Ana Jezerčin zavedala, da je spolno občevala edino le s svojim stricem in da je bil otrok sad edinole tega spolnega občevanja.

Državni pravdnik dr. Zumin je na to zahteval, da se obtoženko proglasi krivo pogreška po § 335 kaz. zak. in da se ji odmeri primerno kazen.

Dr. Mandić je pa, kakor branitelj, v svojem obrambnem govoru naglašal, da ni dokazano, da je obtoženka vedela, da je v blagoslovljenem stanju. Sicer pa je to za obrambo brezpomembno. Glavno vprašanje je pri tem, da li je ona, ko se je ponoči podala iz svoje spalnice, vedela, da se ji približuje trenotek poroda. Ne glede na to — je dejal branitelj — ni izključeno, da ni otrok, vkljub temu, da je udaril z glavo ob tla, prišel vendar na svet nesposoben za življenje. Lahko je mogoče, da je dete vmrlo vsled zadušenja nastalega po vžitju materinih snovij. Tu je branitelj prečital nekatere slučaje iz knjige izdane po vseučiliščnem profesorju Klisku, in sicer ravno studije profesorja Haberdar o detomoru. V tem slučaju je pa obtoženka — po braniteljevem mnenju, k večjem kriva prestopka po § 431 kaz. zak., radi lahkih poškodb povzročenih otroku, vsled njene lastne nepredvidnosti.

Sodišče je proglasilo sodbo, s katero je obsodilo Ano Jezerčin na 14 dnevni zapor.

Ana Jezerčin je se zadovoljstvom sprejela in tudi takoj nastopila kazen.

P. n. gostom, prijateljem in znancem ključeva srečno in veselo novo leto!

Pri tej priliki se vsem posetnikom hotela „Bellevue“ za izkazano zaupanje ob času najinega vodstva najprisrečnejše zahvaljujeva, ter prosiva za nadaljno naklojenost najini restavraciji v Ljubljani Sodna ulica 6.

Z udanim spoštovanjem
Avgustin in Poldka Zajec.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut.
Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4

1/0

2/0

Ljubljanske okolice

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

Priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih,
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Vydra

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII**

„VYDROVKA“
ta dobra žitna kava,
otročka moka, oblati in drugi
izdelki edino svoje vrste.
Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

Citajte in razširjajte **edini** sloven-
ski neodvisni dnevnik „Jutro“.

Sprejema zavarovanje člove-
škega življenja po najrazno-
vrstnejših kombinacijah pod
tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Ves čisti dobiček se razde-
luje zavarovancem; dosedaj
se ga je izplačalo K 2.495.719

„SLAVIJA“

⇒ vzajemno zavarovalna banka v Pragi ⇒

Reserve in fendi K 54.000.000. — Izplačane odškodnine in kapitalije
K 109.356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi
slovansko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarno se v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premi-
nine proti požarnim škodam
po najnižjih cenah. Zavaruje
proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode ocenjuje takoj in naj-
kulantneje. — Uživa najbo-
ljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička
izdatne podpore v narodne
in občnokoristne namene.

Del. glavnica
K. 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K. 800.000

Stritarjeva ulica št. 2 (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26.—

Promese srečk za uravnavo Donave a K 16.—

Promese ljubljanskih srečk a K. 10.—

Promese zemljiških srečk II. em. a K 6.—

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Glavni dobiček K 300.000.—

Glavni dobiček K 120.000.—

Glavni dobiček K 50.000.—

Glavni dobiček K 100.000.—

Vse 4 promese skupaj K 56.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.